Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0212

Роля на политиките на ЕС в оформянето на европейския спортен модел

Резолюция на Европейския парламент от 7 октомври 2025 г. относно ролята на политиките на ЕС в оформянето на европейския спортен модел (2025/2035(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 6 и 165 от него, в които се определят правомощията и действията на Съюза в областта на спорта, и по-конкретно насърчаването на ролята на спорта в европейския живот, като същевременно се вземат предвид специфичният характер на спорта, неговите структури, основаващи се на доброволческа дейност, и неговата социална и образователна функция, както и членове 26 и 114 от него, в които се определят правомощията на Съюза по отношение на неговия вътрешен пазар,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм +“ – програмата на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013[1], по-специално главата относно спорта,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 юли 2007 г., озаглавено „Бяла книга за спорта“ (COM(2007)0391),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 18 януари 2011 г., озаглавено „Развиване на европейското измерение в спорта“ (COM(2011)0012),

[1] ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.

– като взе предвид своята резолюция от 2 февруари 2012 г. относно европейското измерение в спорта[1],

– като взе предвид своята резолюция от 14 март 2013 г. относно уреждането на изхода от спортни срещи и корупцията в спорта[2],

– като взе предвид своята резолюция от 2 февруари 2017 г. относно интегриран подход към политиката в областта на спорта: добро управление, достъпност и почтеност[3],

– като взе предвид своята резолюция от 19 май 2021 г. съдържаща препоръки към Комисията относно предизвикателствата пред организаторите на спортни прояви в рамките на цифровата среда[4],

– като взе предвид своята резолюция от 23 ноември 2021 г. относно политиката на ЕС в областта на спорта: оценка и възможни перспективи[5],

– като взе предвид проучването, поискано от комисията по култура и образование, озаглавено „Политиката на ЕС в областта на спорта: оценка и възможни перспективи“, публикувано от Генералната дирекция за вътрешни политики на ЕС през юни 2001 г.[6],

– като взе предвид проучването на Комисията, озаглавено „Проучване на европейския спортен модел“, публикувано през април 2022 г.[7],

– като взе предвид резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки от 3 юни 2024 г., заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план на

---

1 ОВ C 239 E, 20.8.2013 г., стр. 46.
2 ОВ C 36, 29.1.2016 г., стр. 137.
3 ОВ C 252, 18.7.2018 г., стр. 2.
4 ОВ C 15, 12.1.2022 г., стр. 18.
5 ОВ C 224, 8.6.2022 г., стр. 2
6 Проучване — „Политиката на ЕС в областта на спорта: оценка и възможни перспективи“, Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики на ЕС, Тематичен отдел по структурни политики и политика на сближаване, юни 2021 г.
7 Европейска комисия: Генерална дирекция „Образование, младеж, спорт и култура“, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G., Cottrill, R. et al., Study on the European sport model – A report to the European Commission (Проучване относно европейския спортен модел — доклад до Европейската комисия), Служба на ЕС за публикации, 2022 г., https://data.europa.eu/doi/10.2766/28433.

Европейския съюз за спорта (1 юли 2024 г. – 31 декември 2027 г.)[1],

– като взе предвид доклада на Комисията от 14 февруари 2024 г. относно изпълнението и целесъобразността на работния план на Европейския съюз за спорта за периода 2021—2024 г. и относно препоръката във връзка с насърчаването на укрепващи здравето физически дейности в различните сектори (COM(2024)0073),

– като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа от 18 септември 2014 г. относно манипулирането на спортни състезания („Конвенция от Маколен“),

– като взе предвид преразгледаната Европейска спортна харта, приета от Съвета на Европа на 13 октомври 2021 г.,

– като взе предвид Международната харта за физическото възпитание, физическата активност и спорта на Организацията на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) от 2015 г.,

– като взе предвид неотдавнашните решения на Съда на ЕС, свързани със спорта, като например по дела C-124/21 P, *International Skating Union* / *Commission*[2], C-680/21, *Royal Antwerp Football Club/Union royale belge des sociétés de football association*[3], C-333/21, *European Superleague Company/FIFA and UEFA*[4] и C-650/22, *FIFA/BZ*[5],

– като взе предвид резолюцията от 12 декември 2021 г. на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно основните характеристики на европейския спортен модел[6],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A10-0157/2025),

---

1 ОВ C, C/2024/3527, 3.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj.

2 Решение на Съда от 21 декември 2023 г., *International Skating Union/Европейска комисия*, C-124/21 P, ECLI:EU:C:2023:1012.

3 Решение на Съда от 21 декември 2023 г., *UL and SA Royal Antwerp Football Club /Union royale belge des sociétés de football association ASBL*, C-680/21, ECLI:EU:C:2023:1010.

4 Решение на Съда от 21 декември 2023 г., European Superleague Company, SL/*Fédération internationale de football association (FIFA) & Union of European Football Associations (UEFA)*, C-333/21, ECLI:EU:C:2023:1011.

5 Решение на Съда от 4 октомври 2024 г., *Fédération internationale de football association (FIFA)*б*BZ*, C-650/22, ECLI:EU:C:2024:824.

6 ОВ C 501, 13.12.2021 г., стр. 1.

А. като има предвид, че спортът е европейско обществено благо и е все по-ценен европейски актив – социален, икономически, политически и културен;

Б. като има предвид, че спортът и физическата активност играят важна роля в живота на хората, като обединяват общностите и хората и подобряват здравето и благосъстоянието;

В. като има предвид, че спортът и физическата активност служат като вектори за интеграция и приобщаване и предлагат чувство за принадлежност, особено за хората с по-малко възможности;

Г. като има предвид, че спортът и физическата активност играят жизненоважна роля за насърчаване на ценностите на ЕС, като например демокрацията, уважението, солидарността, многообразието и равенството;

Д. като има предвид, че европейският спортен модел се основава на ключови характеристики като принципите на солидарност, устойчивост, почтеност, приобщаване, спортни заслуги, териториалност и откритост на състезанията;

Е. като има предвид, че е необходимо да се поддържа здравословен баланс между националните отборни състезания и клубните състезания;

Ж. като има предвид, че европейският спортен модел обхваща професионалния и масовия спорт;

З. като има предвид, че спортът е двигател на политиката на сближаване на ЕС, особено в селските райони и отдалечените райони в неравностойно положение, които са изправени пред предизвикателства поради ограничените средства, инфраструктурата и намаляващия брой членове;

И. като има предвид, че по-голямата част от приходите от масовия спорт идват от собствени плащания на гражданите, неплатен труд от доброволци, подкрепа от местните предприятия и субсидии от общините;

Й. като има предвид, че европейският спортен модел обхваща развитието на женския спорт и насърчаването на равенството между половете в спорта;

К. като има предвид, че е налице тревожен спад в броя на доброволците, участващи в масовия спорт;

Л. като има предвид, че спортистите рядко получават достатъчна социална закрила и че графиците им за спорт и срещи стават все по-интензивни, както и че срещат предизвикателства, свързани

със съчетаването на образованието и заетостта със спортната им кариера;

M. като има предвид, че неотдавнашните решения на Съда на ЕС представляват възможност за политиката на ЕС да укрепи допълнително европейския спортен модел;

Н. като има предвид, че предизвикателствата в спорта са многобройни, като например проблеми с управлението, корупция, уреждане на изхода от спортни срещи, допинг, онлайн пиратство и дискриминация;

О. като има предвид, че приходите, загубени от организаторите на спортни прояви заради онлайн пиратството на спортно съдържание на живо, биха могли да бъдат реинвестирани в спортната екосистема на ЕС;

П. като има предвид, че се забелязват нови и развиващи се тенденции в областта на собствеността, като например тези, произтичащи от чуждестранни инвестиции и множество собственици в спорта;

Р. като има предвид, че заплахите, произтичащи от прекомерната комерсиализация, моделите на собственост на развлечения с чиста печалба и състезанията, излагат на риск конкурентния баланс и почтеността на професионалния спорт;

Европейският спортен модел: в служба на обществото и насърчаващ приобщаването

1. отново заявява непоколебимия си ангажимент за защита на европейския спортен модел, при който спортът и физическата активност служат на обществени цели и допринасят за ключови области на политиката на ЕС;

2. признава необходимостта от защита на европейския спортен модел, като се гарантира продължаващото устойчиво развитие на физическата активност и спорта – от масово до професионално ниво и на местно, регионално, национално и европейско равнище;

3. подчертава необходимостта от по-нататъшно развитие на европейския спортен модел в съответствие с интересите на гражданите, ценностите и политическите приоритети на ЕС като равенство, многообразие, приобщаване, устойчивост, здраве и благосъстояние, европейския социален модел и конкурентоспособността на ЕС;

4. призовава всички заинтересовани страни да увеличат усилията си за насърчаване на безопасен, приобщаващ и справедлив спорт, който е достъпен за всички и се фокусира върху

постигането на равенство между половете, борба с всички форми на насилие, дискриминация и тормоз, както и за подобряване на достъпността на спортната инфраструктура;

5. във връзка с това подчертава необходимостта да се гарантира приобщаването на хората с увреждания във всякакъв спортен контекст, в т.ч. тяхното участие в процесите на управление и вземане на решения;

6. подчертава, че европейският спортен модел трябва да се основава на принципа на спорта като обществено благо, като се гарантира, че публичните инвестиции в спорта носят ползи за обществото под формата на приобщаване, здравеопазване, образование и социално сближаване;

7. подчертава жизненоважната роля на физическата активност за всички, като изтъква непосредствените и дългосрочните ползи от нея за физическото и психичното здраве, както и приноса ѝ за развитието и поддържането на социалните и житейските умения на хората;

8. подчертава значението на насърчаването на физическата активност сред децата и младите хора, включително участието на спортистите и параспортистите като ролеви модели, и призовава за увеличаване на инвестициите в необходимите училищни спортни инфраструктури, качествено физическо възпитание и извънкласни спортни програми;

9. подчертава превантивната роля на спорта за справяне със социалната изолация, насилието и радикализацията на младите хора и подчертава необходимостта те да бъдат защитени от всякакви форми на злоупотреба в спорта;

10. подчертава решаващата роля на доброволците в спорта и призовава Комисията да разработи съвместно с държавите членки препоръки за подкрепа и стимулиране на доброволчеството в спорта, а също така насоки за привличане, признаване и задържане на доброволци както в масовия, така и в професионалния спорт;

11. признава, че масовият спорт в Европа се характеризира със силна ангажираност на гражданското общество с установени в общността клубове и сдружения, които се основават на доброволчество;

Европейският спортен модел: в служба на ценностите и солидарността на ЕС

12. подчертава ключовото значение на принципа на солидарност, за да се гарантира, че спортът служи и насърчава интересите на

всички, а не печалбите на малцина, и отново изтъква необходимостта от укрепване на връзката между професионалния и масовия спорт чрез по-ефективни механизми за финансова солидарност, за да се оптимизира неговото развитие;

13. призовава Комисията да насърчава органите за управление на спорта да прилагат механизми и политики за развитие на младежта, насочени към финансово насърчаване на клубовете за тренировка на играчи, които допринасят за трайния успех на професионалните състезания, като по този начин се гарантира дългосрочната конкурентоспособност на спортния сектор;

14. призовава Комисията да представи проучване, в което да се картографират съществуващите механизми за финансова солидарност и схеми за преразпределение, обхващащи различни спортове и равнища в рамките на ЕС, придружено от препоръки за по-нататъшното им развитие;

15. във връзка с това приканва Комисията да подкрепи правната сигурност за управителните органи в областта на спорта и да проучи необходимостта от механизми за преразпределение между големите и малките лиги, клубове или състезания и в различни дисциплини, включително младежките спортове;

16. подчертава необходимостта от значително увеличаване на финансирането за спорт и физическа активност, особено в рамките на програмата „Еразъм+“ за периода 2028 – 2034 г., в съответствие със съществуващите хоризонтални приоритети, и от подкрепа за допълнителни полезни взаимодействия между други програми и фондове;

17. отчита потенциалната водеща роля на програмата „Еразъм +“ за финансовата подкрепа на организациите за масов спорт и положителното въздействие на програмата върху гражданите и обществото;

18. призовава Комисията за достъпни и значителни по своя размер схеми за финансиране на спортните клубове с ясни и достъпни механизми, които да гарантират, че целевите средства достигат до най-близкото до гражданите равнище;

19. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят инвестициите в безопасна и достъпна спортна инфраструктура на всички равнища чрез фондовете на ЕС, например Европейския фонд за регионално развитие, със специален акцент върху селските и необлагодетелстваните градски квартали;

20. счита, че разпоредбите за финансова устойчивост са от съществено значение в спорта, за да се гарантира дългосрочната жизнеспособност и почтеност на професионалния спорт в

рамките на ЕС; насърчава Комисията и държавите членки да насърчават последователни стандарти за финансово управление във всички професионални спортове и подчертава необходимостта от ефективно прилагане и актуализиране на тези мерки, включително подходящ надзор върху заплатите на спортистите;

21. настоятелно призовава държавите членки да продължат да настояват предоставянето на права за домакинство на големи спортни прояви да се основава на заслуги, а домакините и организаторите да отстояват ценностите на европейския спортен модел, като например правата на човека, демократичните ценности и устойчивостта;

22. призовава Комисията и държавите членки да насърчават екологичната отговорност и адаптирането към изменението на климата в спорта, включително чрез устойчиво оборудване и управление на спортната инфраструктура, организиране на прояви с отговорно отношение към въглерода и екологичното образование чрез спорт;

23. отчита нарастващата тенденция към чуждестранни инвестиции и собственост в европейския спорт и призовава Комисията да вземе предвид въздействието на тези тенденции, когато подкрепя усилията за гарантиране финансовата почтеност и конкурентния баланс на европейския спорт;

24. отчита рисковете от организираната и финансовата престъпност в спорта и счита, че трябва да се гарантира строга надлежна проверка на инвестициите и собствеността в европейския спорт, включително чрез разширяване на рамката на ЕС за борба с изпирането на пари, така че да обхване професионалния спорт;

25. осъжда всички форми на уреждане на изхода от спортни срещи, тъй като те подкопават почтеността и честната игра, и призовава държавите членки и спортните органи да засилят превантивните мерки чрез повишен мониторинг, образователни кампании и сътрудничество с правоприлагащите органи;

26. настоятелно призовава Съвета да преодолее безизходицата относно подписването и ратифицирането на Конвенцията на Съвета на Европа относно манипулирането на спортни състезания;

27. подчертава необходимостта ЕС да обърне внимание на нарастващия проблем с допинга на всички равнища на спорта чрез образователни кампании и кампании за повишаване на осведомеността;

28. насърчава Комисията и държавите членки да засилят действията си срещу онлайн пиратството и призовава Комисията да

представи предложение за целенасочено законодателство за справяне с проблема с онлайн пиратството на спортно и друго съдържание на живо, включително чрез укрепване на цифровите механизми за правоприлагане, прилагане на задълженията за познаване на бизнес клиентите, насърчаване на сътрудничеството с онлайн платформите и повишаване на осведомеността сред потребителите;

29. подчертава увеличаването на динамичното ценообразуване на билетите, което може да възпрепятства достъпа до спортни събития в Европа, и призовава за внимателно наблюдение на спазването от страна на участниците на пазара на законодателството на ЕС;

Европейският спортен модел: в служба на насърчаването на колективното управление, правата на спортистите и гласа на привържениците

30. признава, че автономността на спорта зависи от доброто управление и призовава международните, европейските и националните спортни организации, както и представителните организации на заинтересованите страни, да прилагат най-високите стандарти за управление, почтеност и прозрачност, с подходящи механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване, за да се гарантира отчетност;

31. приканва Комисията да преразгледа ефективността и съгласуваността на настоящите мерки на ЕС в тези области и да разработи целенасочени действия и политически отговори за справяне с трайните предизвикателства;

32. призовава за подход на сътрудничество между спортните организации и публичните органи, за да се поддържат тези стандарти и да се гарантира, че спортът продължава да бъде надеждно, безопасно и етично пространство за всички участници;

33. Подчертава колко е важно да се гарантира, че всички институции, управителните органи в областта на спорта и заинтересованите страни спазват принципите, определени в съдебната практика на Съда на ЕС в областта на спорта;

34. приветства усилията, положени от органите за колективно управление, и насърчава по-нататъшни стъпки за засилване на представителството на заинтересованите страни в процеса на вземане на решения, със специален ангажимент за гарантиране на участието на спортистите и приятелите на спорта;

35. настоятелно призовава органите за управление на спорта да приложат допълнителни мерки за многообразие и приобщаване,

и по-специално за справяне с все още недостатъчното представителство на жените на ръководни длъжности;

36. подчертава необходимостта от стандарти и проверки за представителност като предпоставка за участието на организациите на заинтересованите страни в процесите на управление;

37. призовава Комисията да насърчава социалния диалог в спорта като ключов процес на вземане на решения в съответствие с принципите на доброто управление и да подобри представителността и приобщаването в спорта;

38. предлага Комисията да се консултира със съответните заинтересовани страни относно създаването на комитет на ЕС за секторен социален диалог за професионален спорт;

39. призовава институциите на ЕС да защитават и насърчават, а държавите членки — да прилагат основните права на спортистите и другите работещи в спортния сектор, включително социалните права и закрила, като например свободата на сдружаване, колективното договаряне, недискриминацията, достойните условия на труд, мерките за безопасност и здравословните условия на труд, особено по отношение на бременността и отпуската по майчинство;

40. подчертава необходимостта от проактивно управление на риска при разработването и надзора на политиките в областта на здравословните и безопасни условия на труд, включително фактори като пътуване, съвпадащи графици и припокриващи се конкурси;

41. призовава институциите на ЕС и държавите членки да продължат да подкрепят инициативите, свързани с двойната кариера, ученето през целия живот, периодите след пенсиониране, личностното развитие и психичното здраве на спортистите, в партньорство със съответните организации, като например комисиите и сдруженията на спортистите;

42. подчертава, че календарите на спортните събития стават все по-гъсто запълнени поради увеличаването на броя на европейските и международните мачове и състезания и призовава за участието на всички заинтересовани страни в определянето на датите на спортните събития, за да се избягват конфликти;

43. подкрепя правото на спортистите свободно да представляват своите държави и подчертава, че от клубовете следва да се изисква да освобождават спортистите за участие в националните отбори;

44. призовава управителните органи в областта на спорта да предотвратяват провеждането на национални спортни срещи в чужбина;

45. признава значението на международните органи за гарантирането на прозрачна и справедлива система за трансфер в съответствие с правото на ЕС и европейските особености и призовава за силен акцент върху защитата на правата на спортистите във всички спортове, като се обръща специално внимание на малолетните и непълнолетните лица;

46. обръща внимание на важната роля на спортните агенти или посредници и на небалансираните отношения, които могат да съществуват между тях и младите спортисти, и подчертава необходимостта от основан на правила подход;

Европейският спортен модел: как политиката на ЕС може да послужи за укрепване и защита

47. приканва Комисията да представи дългосрочна стратегия за политиката в областта на спорта и физическата активност в отговор на силния политически тласък от страна на държавите членки и институциите на ЕС, като се съсредоточи върху основните характеристики на европейския спортен модел, и да предложи конкретни действия в това отношение;

48. приветства съществуващия диалог относно политиката в областта на спорта и призовава Комисията да гарантира активно участие в дискусиите на равнището на ЕС, на национално и на местно равнище, като включи всички съответни заинтересовани страни в оформянето на дългосрочните стратегии;

49. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят събирането на данни и основаното на факти създаване на политики, за да се засили ролята на спорта като фактор, допринасящ за постигането на целите на политиката на ЕС;

50. призовава Комисията да изпълнява ролята си на пазител на Договорите в един от най-важните социални и икономически сектори на ЕС чрез активно наблюдение и справяне със заплахите на всички равнища за основания на ценности европейски спортен модел, като например отцепническите състезания, които застрашават цялостната спортна екосистема;

51. насърчава Комисията да използва всички подходящи инструменти, с които разполага, за да защити европейския спортен сектор от всякакви инициативи, насочени към неговото подкопаване и прехвърляне на създадената от него стойност извън Европа;

52. отново потвърждава специфичния характер на спорта, като същевременно се зачита правото на ЕС, и признава, че не съществува универсален начин, по който европейският спортен модел да се прилага за различните спортове;

53. във връзка с това подчертава необходимостта от защита на вертикалния характер на европейския спортен модел, при който повишаването и понижаването се извършват на национално равнище, а годишните резултати в националните лиги са единственият критерий за квалифициране в европейски състезания;

54. призовава Комисията да предостави ясни насоки относно прилагането на правото на ЕС, включително конкурентното право, към спортния сектор, също и с оглед на неотдавнашните решения на Съда на ЕС;

°

° °

55. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.